

ZAKON O PACIENTOVIH PRAVICAH (ZPacP)

Dat-Um:

devetega [9] dne meseca sušca [3] dvajset-dvaindvajset

<http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4281>

3. člen (načela)

Pri uresničevanju pravic pacientov po tem zakonu se upoštevajo zlasti naslednja načela:

- spoštovanje vsakogar kot človeka in spoštovanje njegovih moralnih, kulturnih, verskih, filozofskih in drugih osebnih prepričanj,
- spoštovanje telesne in duševne celovitosti ter varnosti,
- varstvo največje zdravstvene koristi za pacienta, zlasti otroka,
- spoštovanje zasebnosti,
- spoštovanje samostojnosti pri odločanju o zdravljenju,
- spoštovanje osebnosti in dostojanstva tako, da nihče ni socialno zaznamovan zaradi svojega zdravstvenega stanja in vzrokov, posledic ter okoliščin tega stanja ali zdravstvene obravnave, ki jo je bil zaradi tega deležen.

4. člen (uresničevanje in omejevanje pacientovih pravic)

(1) Določbe tega zakona ne posegajo v pacientove pravice, določene z drugimi zakoni in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

(2) Pacientove pravice, ki jih določa ta zakon, se pri vseh izvajalcih zdravstvene dejavnosti uveljavljajo v okviru sodobne medicinske doktrine, strokovnih standardov in normativov ter razvitosti zdravstvenega sistema v Republiki Sloveniji.

8. člen (varstvo otrok in drugih ogroženih skupin)

(1) Otrokom in drugim ogroženim skupinam so pri zdravstveni obravnavi poleg pravic, ki jih določa ta zakon, zagotovljene še posebne pravice, ki so opredeljene kot aktivna skrb države in jih določajo drugi predpisi.

(3) Pacientove pravice, ki jih določa ta zakon in so hkrati vezane na sistem zdravstvenega zavarovanja, se uresničujejo v okviru predpisov s področja zdravstvenega zavarovanja.

(4) Pacientove pravice so lahko omejene z zakoni s področja zagotavljanja javne varnosti in javnega zdravja ter kadar bi bile ogrožene pravice drugih oseb.

6. člen (zdravstvena obravnava in preventivne storitve)

(1) Pacient ima v skladu s predpisi s področja zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja pravico do dostopa do zdravstvene obravnave.

(2) Pacient ima pravico do nujne medicinske pomoči, ki je ni mogoče kakor koli pogojevati, še zlasti ne s plačilom ali napotnico.

(3) Pacient ima v skladu s posebnimi predpisi s področja zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja pravico do ustreznih preventivnih zdravstvenih storitev za ohranitev njegovega zdravja in preprečitev bolezni.

7. člen (prepoved diskriminacije)

Pacient ima pravico do enake obravnave pri zdravstveni obravnavi ne glede na spol, narodnost, raso ali etnično poreklo, vero ali prepričanje, invalidnost, starost, spolno usmerjenost ali drugo osebno okoliščino.

14.a člen (čakalni čas)

Izvajalec zdravstvene dejavnosti v mreži izvajalcev javne zdravstvene službe zagotovi, da je delo organizirano tako, da je čakalni čas čim krajši oziroma ne presega 30 minut.

20. člen (obveščenost pacienta in pojasnilna dolžnost)

(1) Pacient ima pravico, da je zaradi uresničevanja pravice do samostojnega odločanja o zdravljenju in pravice do sodelovanja v procesu zdravljenja obveščen o:

- svojem zdravstvenem stanju in verjetnem razvoju ter posledicah bolezni ali poškodbe,
- cilju, vrsti, načinu izvedbe, verjetnosti uspeha ter pričakovanih koristih in izidu predlaganega medicinskega posega oziroma predlaganega zdravljenja,
- možnih tveganjih, stranskih učinkih, negativnih posledicah in drugih neprijetnostih predlaganega medicinskega posega oziroma predlaganega zdravljenja, vključno s posledicami njegove opustitve,
- morebitnih drugih možnosti zdravljenja,
- postopkih in načinov zdravljenja, ki v Republiki Sloveniji niso dosegljivi ali niso pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja.

(2) Pojasnila iz prejšnjega odstavka mora zdravnik, odgovoren za zdravljenje, pojasniti pacientu v neposrednem stiku, obzirno, na pacientu razumljiv način oziroma skladno z individualnimi sposobnostmi sprejemanja informacij, v celoti in pravočasno. Za operativni ali drug medicinski poseg, povezan z večjim tveganjem ali večjo obremenitvijo, pacientu da razumljiva ustna in pisna pojasnila zdravnik, ki bo opravil medicinski poseg, če to ni možno, pa drug zdravnik, ki je usposobljen za tak medicinski poseg.

(3) Pacient ima pravico do sprotnega in podrobnega obveščanja o poteku zdravljenja ter po koncu medicinskega posega oziroma zdravljenja pravico do obveščeniosti o rezultatu zdravljenja oziroma morebitnih zapletih.

(4) Pacient, ki ni sposoben odločanja o sebi, uresničuje pravice po tem členu v skladu z zmožnostmi, ki jih dopušča njegova sposobnost razumevanja.

30. člen (zavrnitev)

(1) Pacient, ki je sposoben odločanja o sebi, ima pravico zavrniti predlagani medicinski poseg oziroma zdravstveno obravnavo, razen kadar bi to ogrozilo življenje ali huje ogrozilo zdravje drugih.

(2) Če zdravnik, ki pacienta zdravi, oceni, da je pacientova odločitev v nasprotju z njegovo najboljšo zdravstveno koristjo in bi zavrnitev lahko ogrozila njegovo življenje ali povzročila nepopravljivo in hudo poslabšanje njegovega zdravstvenega stanja, mora poskusiti pacienta o tem prepričati, po potrebi pa za pomoč zaprositi pacientove ožje družinske člane oziroma predlagati pacientu pridobitev drugega mnenja.

(3) Zavrnitev medicinskega posega oziroma zdravstvene obravnave ne sme imeti posledic v odnosu zdravstvenih delavcev oziroma zdravstvenih sodelavcev do pacienta.

(4) Za operativne ali druge medicinske posege, povezane z večjim tveganjem ali večjo obremenitvijo, se zavrnitev dokumentira na obrazcu iz 27. člena tega zakona.

34. člen (upoštevanje vnaprej izražene volje)

(1) Pacient, ki je sposoben odločanja o sebi in je dopolnil 18 let starosti, ima pravico, da se upošteva njegova volja o tem, kakšne zdravstvene obravnave ne dovoljuje, če bi se znašel v položaju, ko ne bi bil sposoben dati veljavne privolitve, če:

- bi trpel za hudo boleznijo, ki bi glede na dosežke medicinske znanosti v kratkem času vodila v smrt tudi ob ustreznem medicinskem posegu oziroma zdravstveni obravnavi in tako zdravljenje ne daje upanja na ozdravitev oziroma izboljšanja zdravja ali lajšanje trpljenja, ampak samo podaljšuje preživetje,
- bi mu medicinski poseg oziroma zdravstvena obravnava podaljšala življenje v položaju, ko bo bolezen ali poškodba povzročila tako hudo invalidnost, da bo dokončno izgubil telesno ali duševno sposobnost, da bi skrbel zase.

(1) Volja iz prve alineje prejšnjega odstavka je za zdravnika zavezujoča, volja iz druge alineje prejšnjega odstavka pa mora biti upoštevana kot smernica pri odločanju o zdravljenju.

36. člen (omejitev odločanja staršev oziroma skrbnika)

Nujna medicinska pomoč se lahko opravi tudi, kadar jo starši ali skrbnik zavrnejo.

ZAKON O AVTORSKI IN SORODNIH PRAVICAH

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2007-01-0717?sop=2007-01-0717>

uradno prečiščeno besedilo (ZASP-UPB3)

Objava in izdaja

3. člen

(1) Objava po tem zakonu pomeni, da je avtorsko delo ali predmet sorodne pravice z dovoljenjem upravičenca postalo dostopno javnosti.

(2) Izdaja po tem zakonu pomeni, da je zadostno število že izdelanih primerkov dela ali predmeta sorodne pravice z dovoljenjem upravičenca ponujenih javnosti ali danih v promet.

Razmerje med avtorsko pravico in sorodnimi pravicami

4. člen

(1) Z varstvom sorodnih pravic po tem zakonu ostane varstvo avtorske pravice neokrnjeno in se ne sme na noben način vanj posegati.

(2) Določbe tega zakona o sestavinah avtorskega dela, o domnevi avtorstva, soavtorjih, avtorjih združenih del, vsebini materialnih avtorskih pravic in drugih pravic avtorja, razmerju med avtorsko in lastninsko pravico, vsebinskih omejitvah avtorske pravice, začetku in učinku teka rokov pri trajanju avtorske pravice ter avtorski pravici v pravnem prometu (1. in 2. oddelek Tretjega poglavja tega zakona) se smiselno uporabljajo tudi za sorodne pravice, razen če je v Petem poglavju tega zakona določeno drugače.

Drugo poglavje

AVTORSKO MATERIALNO PRAVO

1. oddelek

AVTORSKO DELO

Varovana dela

5. člen

(1) Avtorska dela so individualne intelektualne stvaritve s področja književnosti, znanosti in umetnosti, ki so na kakršenkoli način izražene, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Za avtorska dela veljajo zlasti:

1. govornjena dela, kot npr. govori, pridige, predavanja;
2. pisana dela, kot npr. leposlovna dela, članki, priročniki, študije ter računalniški programi;
3. glasbena dela z besedilom ali brez besedila;

4. gledališka, gledališko-glasbena in lutkovna dela;
5. koreografska in pantomimska dela;
6. fotografska dela in dela, narejena po postopku, podobnem fotografiranju;
7. avdiovizualna dela;
8. likovna dela, kot npr. slike, grafike in kipi;
9. arhitekturna dela, kot npr. skice, načrti ter izvedeni objekti s področja arhitekture, urbanizma in krajinske arhitekture;
10. dela uporabne umetnosti in industrijskega oblikovanja;
11. kartografska dela;
12. predstavitve znanstvene, izobraževalne ali tehnične narave (tehnične risbe, načrti, skice, tabele, izvedenska mnenja, plastične predstavitve in druga dela enake narave).

Sestavine avtorskega dela

6. člen

(1) Osnutek, sestavni deli in naslov avtorskega dela, ki so sami po sebi individualne intelektualne stvaritve, uživajo enako varstvo kot samo delo.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek ni dovoljeno jemati za naslov avtorskega dela naslova, ki je bil že uporabljen za kakšno avtorsko delo enake vrste, če bi tak naslov ustvaril ali utegnil ustvariti zmedo glede izvora dela.

OBLIGACIJSKI ZAKONIK

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2007-01-4826/#Drugi%C2%A0pravni%C2%A0posli>

uradno prečiščeno besedilo (OZ-UPB1)

Prepoved zlorabe pravic

7. člen

(1) Pravice iz obligacijskih razmerij so omejene z enakimi pravicami drugih. Izvrševati jih je treba v skladu s temeljnimi načeli tega zakonika in z njihovim namenom.

(2) Udeleženci v obligacijskem razmerju se morajo pri izvrševanju svojih pravic vzdržati ravnanja, s katerim bi bila otežena izpolnitev obveznosti drugih udeležencev.

(3) Za navidezno izvrševanje pravice gre, če njen nosilec ravna z izključnim ali očitnim namenom, da drugemu škoduje.

Prepoved povzročanja škode

10. člen

Vsak je dolžan vzdržati se ravnanja, s katerim bi utegnil drugemu povzročiti škodo.

Drugi pravni posli

14. člen

Določbe tega zakonika, ki se nanašajo na pogodbe, se smiselno uporabljajo tudi za druge pravne posle.

II. poglavje: NASTANEK OBVEZNOSTI

1. oddelek: POGODBA

1. odsek: SKLENITEV POGODBE

I. SOGLASJE VOLJ

Kdaj je pogodba sklenjena

15. člen

Pogodba je sklenjena, ko se pogodbeni stranki sporazumeta o njenih bistvenih sestavinah.

Nesporazum

16. člen

Kadar sta stranki prepričani, da se strinjata, dejansko pa je med njima nesporazum o naravi pogodbe ali o podlagi ali predmetu obveznosti, se šteje, da pogodba ni bila sklenjena.

Obvezna sklenitev in obvezna vsebina pogodbe

17. člen

(1) Če mora nekdo po zakonu skleniti pogodbo, lahko zainteresirana oseba zahteva, da se takšna pogodba nemudoma sklene.

(2) Določbe predpisov, s katerimi je delno ali v celoti določena vsebina pogodb, so sestavni del teh pogodb in jih dopolnjujejo ali pa stopajo na mesto pogodbenih določil, ki niso v skladu z njimi.

Izjava volje

18. člen

(1) Volja za sklenitev pogodbe se lahko izjavi z besedami, z običajnimi znaki ali z drugačnim ravnanjem, iz katerega se da zanesljivo sklepati, da obstoji.

(2) Izjava volje mora biti svobodna in resna.

Dovoljenje in odobritev

19. člen

(1) Kadar je za sklenitev pogodbe potrebno soglasje koga tretjega, ga ta lahko da pred sklenitvijo pogodbe kot dovoljenje ali po sklenitvi kot odobritev, če ni z zakonom določeno kaj drugega.

(2) Dovoljenje oziroma odobritev morata biti dana v obliki, ki je predpisana za pogodbe, za katere se dajeta.

Pogajanja

20. člen

(1) Pogajanja pred sklenitvijo pogodbe ne zavezujejo in jih lahko vsaka stranka prekine, kadarkoli hoče.

(2) Vendar odgovarja stranka, ki se je pogajala, ne da bi imela namen skleniti pogodbo, za škodo, ki jo je povzročila drugi stranki.

(3) Za škodo odgovarja tudi stranka, ki se je pogajala z namenom skleniti pogodbo, pa je ta namen brez utemeljenega razloga opustila in tako drugi stranki povzročila škodo.

(4) Če se stranki drugače ne sporazumeta, trpi vsaka stranka svoje stroške s pripravami za sklenitev pogodbe, skupne stroške pa trpita v enakih delih.

Čas in kraj sklenitve pogodbe

21. člen

(1) Pogodba je sklenjena takrat, ko ponudnik prejme od druge stranke (naslovnika) izjavo, da ponudbo sprejema.

(2) Šteje se, da je pogodba sklenjena v kraju, v katerem je imel ponudnik svoj sedež oziroma prebivališče v trenutku, ko je dal ponudbo.

Ponudba

22. člen

(1) Ponudba je določeni osebi dan predlog za sklenitev pogodbe, ki vsebuje vse bistvene sestavine pogodbe, tako da bi se z njegovim sprejemom pogodba lahko sklenila.

(2) Če sta pogodbeni stranki po doseženem soglasju o bistvenih sestavinah pogodbe pustili kakšne stranske točke za kasneje, se šteje pogodba za sklenjeno, stranske točke pa uredi, če sama pogodbenika ne dosežeta soglasja o njih, sodišče, ki pri tem upošteva prejšnja pogajanja, prakso vzpostavljeno med strankama in običaje.

(3) Predlog naslovljen nedoločenemu številu oseb, ki vsebuje vse bistvene sestavine, se šteje kot vabilo k dajanju ponudb, če iz okoliščin ne izhaja drugače.

Molk naslovnika

30. člen

(1) Če naslovnik molči, to ne pomeni, da sprejema ponudbo.

(2) Brez učinka je določilo v ponudbi, da bosta molk naslovnika ali kakšna druga njegova opustitev (na primer, če ne zavrne ponudbe v določenem roku ali če poslane stvari, za katero mu je dana ponudba, ne vrne v določenem času) veljala za sprejem ponudbe.

(3) Vendar se v primeru, ko je naslovnik glede določenega blaga v stalni poslovni zvezi s ponudnikom, šteje da je sprejel ponudbo, ki se nanaša na takšno blago, če je ni takoj ali v danem roku zavrnil.

(4) Prav tako mora tisti, ki se je ponudil drugemu, da bo po njegovih naročilih opravljal določene posle, ter tisti, v čigar dejavnost spada izvrševanje takšnih naročil, izvršiti dobljeno naročilo, če ga ni takoj zavrnil.

(5) Če naslovnik v primeru iz prejšnjega odstavka ponudbe oziroma naročila ni zavrnil, se šteje, da je bila pogodba sklenjena v trenutku, ko je ponudbo oziroma naročilo dobil.

V. NAPAKE VOLJE

Grožnja

45. člen

(1) Če je pogodbeni stranka ali kdo tretji z nedopustno grožnjo povzročil pri drugi stranki utemeljen strah, tako da je ta zaradi tega sklenila pogodbo, lahko druga stranka zahteva razveljavitev pogodbe.

(2) Strah se šteje za utemeljenega, če se iz okoliščin vidi, da je grozila resna nevarnost življenju, ali pa telesni ali drugi pomembni dobrini pogodbene stranke ali koga drugega.

Navidezna pogodba

50. člen

(1) Navidezna pogodba nima učinka med pogodbenima strankama.

(2) Če pa navidezna pogodba prikriva kakšno drugo pogodbo, velja ta druga, če so izpolnjeni pogoji za njeno pravno veljavnost.

(3) Navidezni pogodbi ni mogoče uveljavljati proti tretji poštenu osebi.

Nedopusten ali nemogoč pogoj

60. člen

(1) Nična je pogodba, v kateri je postavljen odložen ali razvezen pogoj, ki je v nasprotju z ustavo, s prisilnimi predpisi ali z moralnimi načeli.

(2) Pogodba, sklenjena pod nemogočim odložnim pogojem, je nična, nemogoč razvezen pogoj pa se šteje za neobstoječega.

4. odsek: NEVELJAVNOST POGODB

I. NIČNE POGODBE

Ničnost

86. člen

(1) Pogodba, ki nasprotuje ustavi, prisilnim predpisom ali moralnim načelom, je nična, če namen kršenega pravila ne odkazuje na kakšno drugo sankcijo ali če zakon v posameznem primeru ne predpisuje kaj drugega.

(2) Če je sklenitev določene pogodbe prepovedana samo eni stranki, ostane pogodba v veljavi, razen če ni v zakonu za posamezen primer določeno kaj drugega, stranko, ki je prekršila zakonsko prepoved, pa zadenejo ustrezne posledice.

Posledice ničnosti

87. člen

(1) Če je pogodba nična, mora vsaka pogodbeni stranka vrniti drugi vse, kar je prejela na podlagi take pogodbe; če to ni mogoče ali če narava tistega, kar je bilo izpolnjeno, nasprotuje vrnitvi, pa mora dati ustrezno denarno nadomestilo po cenah v času, ko je izdana sodna odločba, razen če zakon ne določa kaj drugega.

(2) Če pa je pogodba nična zato, ker po svoji vsebini ali namenu nasprotuje temeljnim moralnim načelom, lahko sodišče v celoti ali deloma zavrne zahtevek nepoštene stranke za vrnitev tistega, kar je dala drugi stranki; pri odločanju upošteva sodišče poštenost ene oziroma obeh strank, ter pomen ogroženih interesov.

VIII. SPLOŠNI POGOJI POGODBE

Obveznost

120. člen

(1) Splošni pogoji, ki jih določi en pogodbenik, bodisi da so vsebovani v formularni pogodbi bodisi da se pogodba nanje sklicuje, dopolnjujejo posebne dogovore med pogodbenikoma v isti pogodbi in praviloma zavezujejo tako kot ti.

(2) Splošni pogoji pogodbe morajo biti objavljeni na običajen način.

(3) Splošni pogoji zavezujejo pogodbeno stranko, če so ji bili ob sklenitvi pogodbe znani ali bi ji morali biti znani.

(4) Če se splošni pogoji in posebni dogovori ne ujemajo, veljajo ti slednji.

Ničnost nekaterih določil splošnih pogojev

121. člen

(1) Nična so določila splošnih pogojev, ki nasprotujejo samemu namenu sklenjene pogodbe ali dobrim poslovnim običajem, in to celo, če je splošne pogoje, ki jih vsebujejo, odobril pristojni organ.

(2) Sodišče lahko zavrne uporabo posameznih določil splošnih pogojev, ki drugi stranki jemljejo pravico ugovorov, ali tistih določil, na podlagi katerih izgubi pravice iz pogodbe ali roke ali so sicer nepravična ali pretirano stroga zanje.

VII. ODERUŠKA POGODBA

Oderuška pogodba

119. člen

(1) Če kdo izkoristi stisko ali težko premoženjsko stanje drugega, njegovo nezadostno izkušnost, lahkomiselnost ali odvisnost in si izgovori zase ali za koga tretjega korist, ki je v očitnem nesorazmerju s tistim, kar je sam dal ali storil ali se zavezal dati ali storiti drugemu, je takšna pogodba nična.

(2) Za oderuško pogodbo se smiselno uporabljajo določbe tega zakonika o posledicah ničnosti in o delni ničnosti pogodb.

(3) Če oškodovani zahteva, da se njegova obveznost zmanjša na pravičen znesek, ugotovi sodišče takemu zahtevku, če je to mogoče; v tem primeru ostane pogodba z ustrežno spremembo v veljavi.

(4) Oškodovani lahko vložijo zahtevek za zmanjšanje obveznosti na pravičen znesek v petih letih od sklenitve pogodbe.

Zahteva za prenehanje s kršitvami osebnostnih pravic

134. člen

(1) Vsak ima pravico zahtevati od sodišča ali drugega pristojnega organa, da odredi prenehanje dejanja, s katerim se krši nedotakljivost človekove osebnosti, osebne in družinskega življenja ali kakšna druga osebnostna pravica, da prepreči tako dejanje ali da odstrani njegove posledice.

(2) Sodišče oziroma drug pristojni organ lahko odredi, da kršitelj preneha z dejanjem, ker bo sicer moral plačati prizadetemu določen denarni znesek, odmerjen skupaj ali od časovne enote.

Silobran, stiska, odvrnitev škode od drugega

138. člen

(1) Kdor v silobranu povzroči škodo napadalcu, je ni dolžan povrniti, razen pri prekoračitvi silobrana.

(2) Če nekdo povzroči škodo v stiski, lahko oškodovanec zahteva odškodnino od tistega, ki je odgovoren za nastanek škodne nevarnosti, ali od tistih, od katerih je bila škoda odvrnjena, vendar od slednjih ne več, kot znaša korist, ki so jo imeli od tega.

(3) Komur nastane škoda pri tem, ko odvrča od drugega škodno nevarnost, ima pravico zahtevati od njega povrnitev tiste škode, kateri se je smotrno izpostavil.

2. odsek: VREDNOSTNI PAPIRJI

I. SPLOŠNE DOLOČBE

Pojem

212. člen

(1) Vrednostni papir je pisna listina, s katero se izdajatelj zavezuje, da bo izpolnil na njej zapisano obveznost njenemu zakonitemu imetniku.

(2) Za vrednostni papir se šteje tudi zapis na mediju, če je to določeno s posebnim zakonom.

3. odsek: PRIDRŽNA PRAVICA

Izvrševanje pridržne pravice

261. člen

(1) Upnik zapadle terjatve, v čigar rokah je kakšna dolžnikova stvar, jo ima pravico pridržati, dokler mu ni plačana terjatev.

(2) Če je postal dolžnik plačilno nesposoben, ima upnik pridržno pravico, čeprav njegova terjatev še ni zapadla.

Izjeme

262. člen

(1) Upnik nima pridržne pravice, če dolžnik zahteva vrnitev stvari, ki proti njegovi volji ni več v njegovi posesti, ali če dolžnik zahteva vrnitev stvari, ki je bila izročena upniku v hrambo ali na posodo.

(2) Upnik tudi ne more pridržati pooblastila, dobljenega od dolžnika, ne drugih dolžnikovih listin, izkaznic, dopisov in drugih podobnih stvari, kot tudi ne drugih stvari, ki jih ni mogoče dati na prodaj.

2. oddelek: IZPOLNITEV

1. odsek: SPLOŠNA PRAVILA O IZPOLNITVI

I. KDO LAHKO IZPOLNI IN STROŠKI IZPOLNITVE

Izpolnitev dolžnika ali tretjega

271. člen

(1) Obveznost lahko izpolni ne le dolžnik, temveč tudi kdo tretji.

(2) Upnik je dolžan sprejeti izpolnitev od vsakogar, ki ima kakšen pravni interes, da bi bila obveznost izpolnjena, celo če dolžnik tej izpolnitvi nasprotuje.

(3) Upnik je dolžan sprejeti izpolnitev od tretjega, če se dolžnik s tem strinja, razen če mora po pogodbi ali po naravi same obveznosti to obveznost izpolniti osebno dolžnik.

(4) Upnik lahko sprejme izpolnitev od tretjega brez dolžnikove vednosti, celo v primeru, ko ga je dolžnik obvestil, da noče, da bi kdo drug izpolnil njegovo obveznost.

(5) Vendar pa upnik ne sme sprejeti izpolnitve od tretjega, če mu je dolžnik ponudil, da bo sam izpolnil svojo obveznost.

Zastavna pravica zastopnika

829. člen

Za zavarovanje svojih zapadlih terjatev, nastalih v zvezi s pogodbo, ima zastopnik zastavno pravico na vsotah, ki jih je izterjal za naročitelja po njegovem pooblastilu, kot tudi na vseh naročiteljevih stvareh, ki jih je v zvezi s pogodbo prejel od njega ali od koga drugega, dokler so te pri njem ali pri nekom, ki jih ima v posesti za zastopnika ali dokler ima v rokah listino, ki mu omogoča razpolaganje z njimi.

Odstop od pogodbe brez odpovednega roka

832. člen

(1) Vsaka stranka lahko iz resnih vzrokov, ki jih mora navesti, zlasti neizpolnitve obveznosti druge stranke ali zaradi izjemnih okoliščin, odstopi od pogodbe brez odpovednega roka ali pred določenim časom. Te pravice s pogodbo ni mogoče izključiti ali omejiti.

(2) Če izjava o tem ne navaja resnih vzrokov, se šteje za odpoved z rednim odpovednim rokom.

(3) Vsaka stranka ima pravico do odškodnine, če za odpoved brez odpovednega roka ali pred potekom časa ni bilo resnega vzroka.

(4) Neutemeljena odpoved daje drugi stranki pravico, da odstopi od pogodbe brez odpovednega roka.